

Брюксел, 22 май 2023 г.
(OR. en)

9314/23

LIMITE

JAI 616
COPEN 152
DROIPEN 72
CODEC 857

Междуетноститутуционално досие:
2022/0167(COD)

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно отнемането и конфискацията на активи – Общ подход

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 25 май 2022 г. Комисията представи предложение за директива относно отнемането и конфискацията на активи.¹
2. Предложението беше придружено от оценка на въздействието.²
3. Предложението беше представено с основната обосновка, че действащата правна уредба е необходимо да бъде актуализирана, за да се улеснят и гарантират ефективни усилия за отнемане и конфискация на активи в целия Съюз.

¹ 9598/22

² 9598/22 ADD 2

4. Директивата има за цел по-специално да бъдат установени минимални правила за проследяване и установяване, обезпечаване, конфискация и управление на имущество в рамките на производства по наказателни дела и да бъде укрепен капацитетът на компетентните органи да лишават престъпниците от облагите от престъпна дейност.

II. РАБОТА НА РАВНИЩЕ РАБОТНА ГРУПА

5. След представянето на предложението работна група „Съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси“ (COPEN) пристъпи към разглеждането му по време на френското председателство на Съвета, като разглеждането продължи по време на чешкото и шведското председателство.
6. Предложението беше включено и в дневния ред на министрите в Съвета по правосъдие и вътрешни работи през декември 2022 г. и март 2023 г.
7. Най-интензивните обсъждания по време на шведското председателство бяха съсредоточени върху членове 16 и 23, които се отнасят до конфискацията на богатство с неизяснен произход и средствата за правна защита. Делегациите се съгласиха със същността на разпоредбите съгласно предложението, но считат, че трябва да се направят корекции във връзка с националните правни системи и да се отговори на техническите искания. Изложеното понастоящем в приложението изглежда балансиран компромисен, с който се отчитат интересите на всички държави членки.
8. След заседанието на работната група от 12 май 2023 г. и за да се потвърди, че договореното може да бъде представено на Корепер с оглед на подготовката на общия подход на Съвета, беше проведена неформална процедура на мълчаливо съгласие по текст, идентичен по същество с този в приложението към настоящата бележка. Неформалната процедура на мълчаливо съгласие приключи в 17,00 ч. на 17 май без възражения от нито една делегация.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

9. Във връзка с посоченото по-горе

Комитетът на постоянните представители се приканва:

- да потвърди съгласието си по текста на предложението за директива, изложен в приложението³ към настоящата бележка; и
- да препоръча на Съвета да постигне общ подход по този текст;

Съветът се приканва:

- да постигне общ подход по текста, изложен в приложението към настоящата бележка, който ще представлява основата за преговорите с Европейския парламент в рамките на обикновената законодателна процедура (член 294 от ДФЕС).

³ Промените спрямо предложението на Комисията са обозначени в **получер шрифт** или [...].

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно отнемането и конфискацията на активи

[...]

като имат предвид, че:

- (1) В оценката на заплахата от тежката и организираната престъпност (SOCTA) на Европол за 2021 г. беше подчертана нарастващата заплахата от организираната престъпност и от проникването на престъпни елементи. Водени от големите приходи, генерирани от организираната престъпност, които възлизат най-малко на 139 милиарда евро годишно и които във все по-голяма степен се изпират чрез паралелна подземна финансова система, наличието на такива облаги от престъпна дейност представлява значителна заплахата за целостта на икономиката и обществото, като подкопава върховенството на закона и основните права. Стратегията на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021 – 2025 г.⁴ е насочена към справяне с тези предизвикателства чрез насърчаване на трансграничното сътрудничество, подкрепа на ефективни разследвания срещу престъпните мрежи, елиминиране на облагите от престъпна дейност и привеждане на правоприлагащите органи и съдебната система в съответствие с ерата на цифровите технологии.

⁴ COM(2021) 170 final.

- (2) Основният мотив за трансграничната организирана престъпност, включително високорисковите престъпни мрежи, е финансовата печалба. Следователно, за да се справят със сериозната заплаха от страна на организираната престъпност, на компетентните органи следва да се предоставят средства за ефективно проследяване и установяване, обезпечаване, конфискуване и управление на средствата на престъплението, облагите от престъпна дейност и имуществото, придобито чрез престъпна дейност.
- (3) За да бъде ефективна системата за отнемане на активи, се изисква бързо проследяване и установяване на средствата на престъплението и облагите от престъпна дейност, както и имуществото, за което се предполага, че е с престъпен произход. Тези облаги, средства на престъплението и имущество следва да бъдат обезпечавани, за да се предотвратява тяхното изчезване, след което следва да бъдат конфискувани при приключване на наказателното производство. За да бъде ефективна системата за отнемане на активи, също така се изисква ефективно управление на обезпеченото и конфискуваното имущество, за да се запази стойността му за държавата или за реституция за жертвите **или юридическите лица, претърпели значителни вреди, причинени от престъпление.**

- (4) Действащата правна уредба на Съюза относно проследяването и установяването, обезпечаването, конфискацията и управлението на облагите, средствата на престъплението и имуществото, както и относно службите за отнемане на активи, включва Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁵, Решение 2007/845/ПВР на Съвета⁶ и Рамково решение 2005/212/ПВР на Съвета⁷. Комисията извърши оценка на Директива 2014/42/ЕС и на Решение 2007/845/ПВР на Съвета и достигна до заключението, че действащата уредба не е постигнала напълно целта на политиката за борба с организираната престъпност чрез отнемане на нейните печалби.

⁵ Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз (ОВ L 127, 29.4.2014 г., стр. 39).

⁶ Решение 2007/845/ПВР на Съвета от 6 декември 2007 г. относно сътрудничеството между Службите за възстановяване на активи на държавите членки при проследяване и установяване на облаги или друго имущество, свързани с престъпления (ОВ L 332, 18.12.2007 г., стр. 103).

⁷ Рамково решение 2005/212/ПВР на Съвета от 24 февруари 2005 г. относно конфискация на облаги, средства и имущество от престъпления (ОВ L 68, 15.3.2005 г., стр. 49).

- (5) Следователно действащата правна уредба следва да бъде актуализирана, за да се улеснят и гарантират ефективни усилия за отнемане и конфискация на активи в целия Съюз. За тази цел с директивата следва да се определят минимални правила за проследяване, установяване, обезпечаване, конфискация и управление на имущество в рамките на производства по наказателни дела. В този контекст концепцията за „производства по наказателни дела“ има автономен характер в правото на Съюза и се тълкува от Съда на Европейския съюз, независимо от съдебната практика на Европейския съд по правата на човека. [...] **Директивата не засяга процедурите, които държавите членки могат да използват за обезпечаване и конфискуване на въпросното имущество.** Необходимо е да се подсили капацитетът на компетентните органи да лишават престъпниците от облагите от престъпна дейност. За тази цел следва да се установят правила за укрепване на проследяването и установяването на активи, както и на възможностите за обезпечаване, за да се подобри управлението на обезпечено и конфискувано имущество **до разпореждането с него въз основа на окончателен акт за конфискация**, да се укрепят инструментите за конфискуване на средства на престъплението, облаги от престъпна дейност и имущество, придобито чрез престъпна дейност, на престъпни организации и да се подобри цялостната ефикасност на системата за отнемане на активи.

(6) [...]

(7) [...]

- (8) С правилата следва да се улесни трансграничното сътрудничество, като се предоставят на компетентните органи необходимите правомощия и ресурси, за да отговарят бързо и ефективно на искания от органи в други държави членки. Разпоредбите, с които се определят правила за ранно проследяване и установяване, спешни действия за обезпечаване или ефективно управление, допринасят за подобряване на възможностите за отнемане на активи през границите. Като се има предвид глобалният характер по-специално на организираната престъпност, сътрудничеството с трети държави също следва да бъде засилено.

- (9) Заради поликриминалния характер и системното и ориентирано към печалба сътрудничество на престъпните организации, които участват в широк набор от незаконни дейности на различни пазари, за ефективна борба с организираната престъпност са необходими мерки за обезпечаване и конфискация, които да обхващат печалбите от всички престъпления, в които участват организираните престъпни групи. Тези престъпления включват областите на престъпност, изброени в член 83, параграф 1, включително незаконния трафик на оръжия, боеприпаси и взривни вещества съгласно определенията в Протокола срещу незаконното производство и трафик с огнестрелни оръжия, техни части и компоненти, и боеприпаси към Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност, по която Съюзът е страна. В допълнение към престъпленията, изброени в член 83, параграф 1, обхватът на директивата следва също така да включва всички престъпления, които са хармонизирани на равнището на ЕС, включително измами срещу финансовите интереси на Европейския съюз в контекста на нарастващото участие на организирани престъпни групи в тази област на престъпна дейност. Обхватът на директивата следва също така да включва престъпленията срещу околната среда, които представляват една от основните дейности за организираните престъпни групи и често са свързани с изпиране на пари или с отпадъци и остатъчни вещества, генерирани в контекста на производството и трафика на наркотици. Улесняването на незаконното влизане и пребиваване представлява основна дейност за организираните престъпни групи и обикновено е свързано с трафика на хора.

(9a) В допълнение към престъпленията, изброени в член 83, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и други престъпления, хармонизирани на равнището на ЕС, организирани престъпни групи получават значителни печалби от други престъпления, като фалшифициране и пиратство на продукти, незаконен трафик на културни ценности, организирани или въоръжени грабежи, рекет и изнудване или данъчни престъпления. Други престъпления, като убийствата или отвлеченията, служат не само като източник на допълнителни приходи при поръчките убийства или при събирането на пари от откуп, но и като средство за упражняване на контрол върху даден незаконен пазар и като механизъм за сплашване на опонентите. Освен това има престъпления като подправянето на административни документи или трафика на противозаконно отнети превозни средства, които не само генерират финансова изгода, но и осигуряват условия за извършването на други престъпления от страна на организирани престъпни групи.

- (10) **Освен участието в престъпна организация съгласно определението в член 2, от Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета, [...] други престъпления [...], съгласно определението в националното право на държавите членки, следва да бъдат включени в обхвата на директивата до степента, до която се извършват в рамките на престъпна организация, съгласно член 1 от Рамково решение 2008/841/ЈНА на Съвета, и да бъдат наказуеми с лишаване от свобода за максимален срок от най-малко четири години. [...] Настоящата директива не задължава държавите членки да въвеждат или запазват в правната си уредба каквото и да било престъпление.**

- (11) [За да се гарантира ефективното прилагане на ограничителните мерки на Съюза, е необходимо да се разшири обхватът на директивата, така че да включва **престъпленията, обхванати от Директивата на Европейския парламент и на Съвета относно определянето на престъпленията и наказанията** за нарушаване на ограничителните мерки на Съюза].
- (12) За да се залови имущество, което може да бъде преобразувано и прехвърлено, за да се скрие произходът му, както и за да се гарантира хармонизация и яснота на определенията в целия Съюз, следва да се даде по-широко определение на имуществото, което може да бъде обект на обезпечаване и конфискация. То следва да обхваща правни документи или инструменти, удостоверяващи правото на собственост или други права върху имущество, подлежащо на обезпечаване и конфискация, включително например финансови инструменти или документи, които могат да доведат до вземания на кредитори и обикновено се намират във владение на лицето, засегнатото от съответните процедури, както и тръстове. С настоящата директива не се засягат действащите национални процедури за съхраняване на правни документи или инструменти, с които се удостоверяват правото на собственост или други права върху имущество, тъй като те се прилагат от компетентните национални органи или публични органи в съответствие с националното законодателство. Определението следва да обхваща всички форми на собственост, включително криптоактиви.

- (13) За да се залови имущество, което може да е било преобразувано и прехвърлено с цел да се скрие произходът му, и за да се гарантира хармонизацията и яснотата на определенията в целия Съюз, следва да се предвиди широкообхватно определение на облагите от престъпна дейност, което да включва преките облаги от престъпна дейност и всички косвени ползи, включително последващо реинвестиране или преобразуване на преките облаги, в съответствие с определенията съгласно Регламент (ЕС) 2018/1805 на Европейския парламент и на Съвета⁸. По този начин облагите следва да обхванат всяко имущество, включително такова, което е преобразувано или конвертирано, изцяло или частично, в друго имущество, както и такова, което е смесено с имущество, придобито от законни източници, до оценената стойност на смесените облаги. Те следва също така да включват доходите или други ползи, придобити чрез облаги от престъпна дейност или от имущество, в или с което тези облаги са били преобразувани, конвертирани или смесени.

⁸ Регламент (ЕС) 2018/1805 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. относно взаимното признаване на актове за обезпечаване и конфискация (ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 1).

- (14) За да се улесни трансграничното сътрудничество, **но не само при трансгранични случаи**, проследяването и установяването на имущество на ранен етап от наказателното разследване е от съществено значение за гарантиране на бързото установяване на средствата на престъплението, облагите или имуществото, които биха могли впоследствие да бъдат конфискувани, включително имущество, свързано с престъпна дейност, извършвана в други юрисдикции. За да се гарантира, че финансовите разследвания са с достатъчен приоритет във всички държави членки, така че да могат да се разрешават престъпления с трансграничен характер, е необходимо да се изисква от компетентните органи да започват проследяване на активите от момента, в който възникне подозрение за престъпна дейност, с която е вероятно да се генерират значителни икономически ползи, **освен ако в конкретния случай това не се счита за подходящо с оглед на вида престъпление и други свързани обстоятелства. При прилагането на директивата държавите членки следва да имат избор между това да позволяват оценка на всеки отделен случай от компетентните органи и да определят праг за стойността, свързана с престъплението. Държавите членки ще организират разследванията с цел проследяване на активи в съответствие с националното право и могат да определят в кой случай компетентните органи следва да отговарят за провеждането на разследванията с цел проследяване на активи. При необходимост, службите за отнемане на активи следва да могат да координират и подкрепят разследванията с цел проследяване на активи и трансграничните искания за разследвания с цел проследяване на активи.**

[...]

- (15) За да се улеснят трансграничните действия, както и националната подкрепа, държавите членки биха могли да обмислят осигуряването на персонал за службите за отнемане на активи с представители — в едни и същи или отделни работни помещения — както от правоприлагащите, така и от съдебните органи.
- (16) Заради транснационалния характер на финансите, използвани от организирани престъпни групи, информацията, която може да доведе до установяване на средствата на престъплението и облагите от престъпна дейност и на друго имущество, притежавано или контролирано от престъпници [...], следва да се обменя бързо между държавите членки. За тази цел е необходимо да се оправомощат службите за отнемане на активи да проследяват и установяват имущество, което впоследствие може да бъде конфискувано, да се гарантира, че имат достъп до необходимата информация при ясни условия и да се установят правила за бърз обмен на информация между службите, както спонтанен, така и при поискване. При спешни случаи, когато съществува риск от изчезване на имуществото, отговорите на исканията за информация следва да се дават възможно най-скоро и в рамките на не повече от 8 часа. **Изискването службите за отнемане на активи да проследяват и установяват средствата на престъплението, облагите или имуществото, които може да станат или вече са станали обект на акт за обезпечаване или конфискация, издаден от друга държава членка, има за цел да улесни изготвянето или изпълнението на актове за обезпечаване от други държави членки, но не предполага задължение за признаване на такива решения съгласно Регламент (ЕС) 2018/1805.**

- (17) За да извършват ефективни разследвания с цел проследяване на активи и бързо да отговарят на трансгранични искания, службите за отнемане на активи следва да имат достъп до информация, **доколкото е необходима за проследяването и установяването на облаги, средства на престъплението и имущество**, която им позволява да установяват съществуването, собствеността или контрола върху имущество, което може да стане обект на акт за обезпечаване или акт за конфискация. Следователно службите за отнемане на активи следва да имат достъп до съответните данни [...]. **Като правило държавите членки следва да бъдат задължени да предоставят на службите за отнемане на активи бърз достъп до съответните категории данни чрез пряк и незабавен достъп до регистри или бази данни или чрез други средства, например чрез отправяне на искане до институцията, която съхранява информацията. Достъпът и търсенето се считат за преки и непосредствени, наред с другото, когато националните органи, управляващи регистър, предават бързо на компетентните органи информацията чрез автоматизиран механизъм, при условие че никоя посредническа институция не може да окаже въздействие върху исканите данни или информацията, която трябва да бъде предоставена. По отношение на някои категории чувствителна информация — фискални данни, данни от националната система за социална сигурност и информацията относно правоприлагането — държавите членки следва да предоставят на службите за отнемане на активи бърз достъп до тази информацията в съответствие с националното право и доколкото това е необходимо за проследяването и установяването на облаги, средства на престъплението и имущество. Те следва да могат да предоставят такъв достъп въз основа на мотивирани искания, които да могат да откажат при определени условия. По този начин държавите членки могат да вземат предвид пропорционалността, вида на данните или други имащи отношение обстоятелства. Припомня се, че с настоящата директива установяват минимални правила и че държавите членки, на национално равнище, имат възможност да предоставят на службите за отнемане на активи достъп до повече информация като данни за заетостта или информация за банкови сметки, например данни за наличността и сделките.**

Достъпът до информация следва да подлежи на конкретни гаранции, с които да се предотвратяват злоупотреби с правата за достъп[...], **включително изискванията относно воденето на записки съгласно [...]** член 25 от Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета⁹. Прекият и незабавен достъп до тази информация не възпрепятства държавите членки да обвързват достъпа с процесуални гаранции, установени в националното законодателство, като същевременно отчитат необходимостта службите за отнемане на активи да могат бързо да отговарят на трансгранични искания за информация. Прилагането на процесуални гаранции за достъпа до бази данни не следва да засяга възможностите на службите за отнемане на активи да отговарят на искания от други държави членки, особено в случаи на спешни искания. С достъпа до съответните бази данни и регистри съгласно настоящата директива следва да се допълва достъпът до информацията за банкови сметки съгласно Директива (ЕС) 2019/1153 на Европейския парламент и на Съвета¹⁰ и до информацията за действителните собственици съгласно Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета¹¹. **Настоящата директива следва също така да се счита за *lex specialis* по отношение на [Директивата относно обмена на информация между правоприлагащите органи, РСС...].**

⁹ Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89).

¹⁰ Директива (ЕС) 2019/1153 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за установяване на правила, с които се улеснява използването на финансова и друга информация за предотвратяването, разкриването, разследването или наказателното преследване на определени престъпления, и за отмяна на Решение 2000/642/ПВР на Съвета (ОВ L 186, 11.7.2019 г., стр. 122).

¹¹ Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, изменена с Директива (ЕС) 2018/843 (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

- (18) За да се гарантира сигурността на информацията, споделяна между службите за отнемане на активи, **всички служби за отнемане на активи следва да имат пряк достъп до [...]** приложението за мрежа за сигурен обмен на информация (SIENA), управлявано от Европол в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета¹².**[...] Системата SIENA или, когато е целесъобразно, други сигурни канали следва да се използват за цялата комуникация между службите за отнемане на активи съгласно настоящата директива. Може да е целесъобразно да се използва друг защитен канал, например когато спешният характер на искането изисква временно използване на друг канал за комуникация или когато обменът на информация изисква участието на трети държави или международни организации, или когато са налице обективни причини да се смята, че такова участие ще бъде необходимо на по-късен етап. Приема се, че референциите към системата SIENA се отнасят и до нейния приемник, ако тя бъде заменена на по-късен етап. [...]**
- (19) Обезпечаването и конфискацията съгласно настоящата директива са автономни понятия, които не следва да възпрепятстват държавите членки да изпълняват настоящата директива, като използват инструменти, които в съответствие с националното законодателство биха се считали за санкции или други видове мерки.

¹² Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и за замяна и отмяна на решения 2009/371/ПВР, 2009/934/ПВР, 2009/935/ПВР, 2009/936/ПВР и 2009/968/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 53).

- (20) Конфискацията води до окончателно лишаване от собственост. Въпреки това запазването на имуществото може да бъде предпоставка за конфискация и често е от съществено значение за ефективното изпълнение на акта за конфискация. Имуществото се запазва чрез обезпечаване. За да се предотврати изчезването на имуществото [...], компетентните органи в държавите членки[...] следва да бъдат оправомощени да предприемат незабавни действия за осигуряване на това имущество, докато не бъде издаден акт за обезпечаване. Това е от значение например в контекста на трансграничното сътрудничество.
- (20а) Незабавните действия са временна мярка за спешно обезпечаване, чиято форма не е определена в настоящата директива. В съответствие с националното право незабавните действия могат да бъдат под формата на акт. В националното право може да се предвиди, че след като бъде валидирано или одобрено от компетентен орган, незабавното действие се преобразува в акт за обезпечаване или се счита за такъв. Националното право може да ограничи временната валидност на незабавното действие. В такива случаи, ако до изтичането на този срок нито актът за обезпечаване е издаден, нито незабавното действие е потвърдено или одобрено от компетентния орган, така че да се преобразува в акт за обезпечаване или да се счита за такъв, незабавното действие се прекратява и временно обезпеченото имущество следва да бъде върнато.
- (20б) Настоящата директива оставя на държавите членки да определят кои компетентни органи следва да бъдат оправомощени да предприемат незабавни действия. Държавите членки могат да дадат възможност на службите за отнемане на активи да предприемат незабавни действия при необходимост, за да запазят имуществото, което са проследили и установили при изпълнението на своите задачи. Това е от значение например в контекста на трансграничното сътрудничество.

- (21) Като се има предвид [...] **намесата в правото на собственост [...], вследствие на** актовете за обезпечаване, такива временни мерки не следва да остават в сила за период, по-дълъг от необходимото за запазване на наличността на имуществото с оглед на евентуална последваща конфискация. Това може да изисква упражняване на контрол от страна на националния съд, за да се гарантира, че целта за предотвратяване на изчезването на имуществото продължава да бъде валидна.
- (22) Мерките за обезпечаване следва да не засягат възможността конкретно имущество да се счита за доказателство по време на производството, при условие че в крайна сметка то ще бъде предоставено за ефективно изпълнение на акта за конфискация. В контекста на наказателното производство имуществото може да бъде обезпечено и с оглед евентуалната му последваща реституция или с цел да се гарантира обезщетение за вредите, причинени в резултат на съответното престъпление.
- (22а) **Когато имуществото, което трябва да бъде обезпечено, се състои от образувания, които следва да бъдат запазени като действащи предприятия, като например стопански предприятия, актът за обезпечаване може да включва мерки за временно ограничаване на упражняването на правата върху това имущество на лицата, които го притежават или контролират, като същевременно се позволява продължаване на дейността.**

- (23) В допълнение към мерките за конфискация, които позволяват на органите да лишават престъпниците от облагите или средствата на престъплението [...], **при влязла в сила осъдителна присъда**, е необходимо да се даде възможност за конфискация на имущество с еквивалентна стойност на тези облаги или средства на престъплението, за да се залови имущество с еквивалентна стойност на облагите и средствата на престъплението, когато е невъзможно да се **конфискуват** [...] тези облаги и средства на престъплението. Държавите членки са свободни да определят конфискацията на имущество с еквивалентна стойност като допълнителна мярка или като алтернатива на [...] конфискацията **на облаги и средства**, според случая и в съответствие с националното законодателство.
- (23а) **При изпълнението на настоящата директива в случаи на конфискация на имущество, чиято стойност съответства на средствата на престъплението, съответните разпоредби следва да бъдат приложими, когато предвид конкретните обстоятелства по случая такава мярка е пропорционална, като се вземе предвид по-специално стойността на съответните средства на престъплението. Освен това държавите членки могат да вземат предвид и дали и до каква степен осъденото лице е отговорно за невъзможността за конфискация на средствата на престъплението.**

- (24) Практиката заподозрените или обвиняемите лица да прехвърлят имущество или облиги на запозната трета страна с цел избягване на конфискация е често срещана и широко разпространена. Придобиването от трета страна се отнася до ситуации, при които например имущество е било придобито, пряко или косвено, например чрез посредник, от трета страна от заподозряно или обвиняемо лице, включително когато престъплението е извършено от тяхно име или в тяхна полза и когато обвиняемият не разполага с имущество, което да може да бъде конфискувано. Такава конфискация следва да е възможна **най-малко** в случаите, когато е установено, че третите страни са знаели или е трябвало да знаят, че целта на прехвърлянето или придобиването е била да се избегне конфискация, въз основа на конкретни факти и обстоятелства, включително че прехвърлянето е извършено безвъзмездно или в замяна на сума, значително по-ниска от пазарната стойност. Правилата за конфискацията по отношение на трети страни следва да обхващат както физическите, така и юридическите лица, без да се засяга правото на третите страни да бъдат изслушани, включително правото да предявяват претенции за собственост върху съответното имущество. Във всеки случай правата на добросъвестни трети страни не следва да се засягат.

- (25) Престъпните организации участват в широк спектър от престъпни дейности. За да се постигне ефективно справяне с организираната престъпна дейност, може да има ситуации, при които е уместно осъдителната присъда за престъпление, което може да доведе до икономически ползи, да бъде последвана от конфискация не само на имущество, свързано с конкретно престъпление, включително облаги от престъпна дейност или средства на престъплението, но и на допълнително имущество, което съдът определи като придобито чрез престъпно поведение. **Такава разширена конфискация следва да бъде възможна, когато съдът е установил по удовлетворителен начин, че въпросното имущество е придобито чрез престъпно поведение, като същевременно няма изискване за осъдителна присъда за такова престъпно поведение. Съответното поведение може да съставлява всякакъв вид престъпление. Не е необходимо да се доказват отделни престъпления, но съдът трябва да бъде убеден, че въпросното имущество е придобито в резултат на такова поведение. Държавите членки могат да предвидят, например, че би било достатъчно съдът да разгледа баланса между вероятностите или да направи разумно предположение, че е в значителна степен по-вероятно въпросното имущество да е било придобито чрез престъпно поведение, отколкото чрез други дейности. В този контекст съдът трябва да разгледа конкретните обстоятелства по случая, включително фактите и наличните доказателства, въз основа на които би могло да се постанови решение за разширена конфискация. Фактът, че имуществото на лицето е несъразмерно спрямо законните му доходи, би могъл да бъде сред фактите, които дават основание на съда да направи извода, че имуществото е придобито чрез престъпно поведение. Държавите членки биха могли също така да предвидят изискване за определен период от време, в който имуществото би могло да се счита за придобито чрез престъпно поведение.**

- (26) Конфискацията следва да бъде възможна [...] и когато постановяването на окончателна осъдителна присъда не е възможно поради болест, укриване или смърт на заподозряното или обвиняемото лице[...]. Същото следва да бъде възможно, когато **сроковете** [...] предвидени в националното законодателство **за съответните престъпления** са изтекли **след образуването на наказателното производство**[...]. Конфискация в такива случаи следва да се допуска само когато **наказателното производство би довело до окончателна осъдителна присъда за престъпление, ако горепосочените обстоятелства не са били налице.** [...] Правото на ответника да бъде уведомен за производството и да бъде представляван от адвокат не следва да се засяга. **В такива случаи на заболяване или укриване наличието на неприсъствено производство в държавите членки би било достатъчно за спазването на задължението за позволяване на конфискация, предвидено в първото изречение. При бягство на заподозряно лице или обвиняем държавите членки следва да предприемат всички разумни мерки и могат да изискват съответното лице да бъде призовано по производството за конфискация или уведомено за него. Държавите членки се насърчават да позволят конфискация и когато постановяването на окончателна осъдителна присъда не е възможно, тъй като заподозряното или обвиняемото лице не може да бъде подведено под отговорност поради амнистия, предоставена преди окончателната осъдителна присъда, както е предвидено в националното право.**

- (27) За целите на настоящата директива под „болест“ следва да се разбира невъзможността на заподозряното или обвиняемото лице да присъства на наказателното производство за продължителен период от време, в резултат на което производството не може да продължи. **Не се засягат случаите, в които болестта води само до временно спиране на наказателното производство, което след това може да продължи.**

- (28) Поради присъщо непрозрачния характер на организираната престъпност невинаги е възможно да се свърже имущество, придобито чрез престъпно **поведение** [...], с конкретно престъпление и да се конфискува такова имущество. При такива ситуации следва да е възможно да се **конфискува имущество** [...], когато имуществото е установено в контекста на разследване, свързано с престъпление, [...] и съдът е убеден, че [...] имуществото е придобито чрез престъпно **поведение поне в случаите** когато това поведение може да доведе, пряко или косвено, до **значителна икономическа полза**, и е било проявено [...] в рамките на престъпна организация. Държавите членки следва да дадат възможност за **конфискация на богатство с неизяснен произход**, когато разследването, при което е установено имуществото, се отнася до престъпление, което попада в обхвата на настоящата директива и е наказуемо с лишаване от свобода за максимален срок от **най-малко четири години**. С тези условия следва да се гарантира, че конфискацията на имущество, което не е свързано с конкретно престъпление, за което собственикът е осъден, се ограничава до **имущество, произтичащо от престъпно поведение** [...], което е [...] тежко по своето естество [...]. Държавите членки следва да могат да **ограничат конфискацията на богатство с неизяснен произход**, като предвидят, че такава конфискация може да бъде осъществена само когато не са възможни други форми на конфискация и, алтернативно или кумулативно, когато имуществото, което ще бъде конфискувано, е било обезпечено в контекста на разследване във връзка с престъпление, извършено в рамките на престъпна организация. Конфискацията на богатство с неизяснен произход следва да не засяга правата на добросъвестни трети лица.

(28-a) Въпреки че не следва да има предварително условие националният съд да се увери, че е извършено **конкретно престъпление, трябва да са налице достатъчно факти и обстоятелства**, за да може съдът [...] да се увери, че въпросното имущество е придобито чрез престъпно поведение [...]. **Съответното поведение може да се състои от всякакъв вид престъпление. Не е необходимо да се доказват отделни престъпления, но съдът трябва да бъде убеден, че въпросното имущество е придобито в резултат на такова поведение. Държавите членки могат да предвидят, например, че би било достатъчно съдът да разгледа баланса между вероятностите или да направи разумно предположение, че е далеч по-вероятно въпросното имущество да е било придобито чрез престъпно поведение, отколкото чрез други дейности.** Когато определят дали въпросното имущество е придобито чрез престъпно поведение [...], или не, националните съдилища следва да вземат предвид всички съответни обстоятелства по делото, включително **наличните доказателства и конкретните факти, като например, че стойността на [...] имуществото е съществено непропорционална на законните доходи на лицето [...].** Друго обстоятелство, което би могло да се вземе предвид, е липсата на правдоподобен законен източник на имуществото, тъй като произходът на законно придобитото имущество обикновено може да бъде изяснен. Връзката на лицето с лица, свързани с престъпна организация, също би могла да бъде от значение. Оценка следва да се прави за всеки отделен случай в зависимост от обстоятелствата. Механизмът за конфискация на богатство с неизяснен произход не е предназначен да се използва, когато в даден случай прилагането на определените в директивата правила би било явно неразумно или непропорционално. Държавите членки биха могли също да предвидят изискване за определен период от време, в който имуществото би могло да се счита за придобито чрез престъпно поведение. Държавите членки следва да гарантират, че се зачитат съответните процесуални права на засегнатото лице. [...]

(28-б) Стандартът на доказване по отношение на произхода на имуществото, който е определен в разпоредбата относно разширената конфискация и в разпоредбата относно конфискацията на богатство с неизяснен произход от настоящата директива, е принципно един и същ. И в двете разпоредби се предвижда необходимостта съдът да се увери, че имуществото е придобито чрез престъпно поведение, без да се изисква осъдителна присъда за такова престъпно поведение. Докато разпоредбата относно разширената конфискация е приложима само когато дадено лице е осъдено за престъпление, като в този случай може да бъде постановена конфискация на имущество, принадлежащо на това лице, когато съдът е убеден, че имуществото е придобито чрез престъпно поведение, разпоредбата относно конфискацията на богатство с неизяснен произход се прилага независимо от резултата от разследването във връзка с престъплението, което е довело до нейното прилагане. Конфискацията на богатство с неизяснен произход следва да бъде възможна и в случай че производството бъде прекратено, независимо от причината, както и в случай че производството приключи със съдебно решение. В случай на осъдителна присъда по принцип следва да е възможна разширена конфискация или конфискация на богатство с неизяснен произход. В директивата не се посочва коя форма на конфискация следва да има предимство, но държавите членки могат да уточнят това. Следва да се отбележи, че когато престъплението е предмет на наказателно преследване, не е задължително актът за конфискация да бъде разглеждан заедно с престъплението; държавите членки биха могли също така да позволят въпросът за конфискацията да бъде отделен от наказателните обвинения и да бъде разглеждан отделно.

(28б) При определяне на това дали дадено престъпление или престъпно поведение води до икономически облаги държавите членки могат да вземат предвид всички имащи отношение обстоятелства, включително начина на действие (modus operandi), например ако условие за извършване на престъпление е то да е извършено в контекста на организираната престъпност или с умисъл за генериране на редовни печалби от престъпления.

- (28в) Проследяването и установяването на имущество, което да бъде обезпечено и конфискувано, следва да е възможно дори след окончателна осъдителна присъда за престъпление или след производство в изпълнение на неоснована на присъда конфискация. Това задължение не възпрепятства държавите членки да определят разумни срокове след окончателната осъдителна присъда или окончателното решение в производството по прилагане на неоснована на присъда конфискация, след изтичането на които проследяването и установяването вече няма да бъдат възможни.**
- (28г) Държавите членки следва да бъдат насърчавани да предотвратяват придобиването на имуществото в хода на разпореждането с него въз основа на обвързващ акт за конфискация от лица, осъдени в рамките на наказателното производство, в което имуществото е било обезпечено.**

- (29) За да се гарантира, че имуществото, което е или може да стане обект на акт за обезпечаване или конфискация, ще запази икономическата си стойност, държавите членки следва да въведат ефективни мерки за управление. **Тези мерки следва да се прилагат за обезпечено имущество и конфискувано имущество до разпореждането с него въз основа на окончателен акт за конфискация. Те не следва да се прилагат след разпореждането с имуществото въз основа на окончателен акт за конфискация, когато държавите членки могат да предвидят правила за приложими механизми, чрез които имуществото или неговата стойност, конфискувани в полза на държавния или друг публичен бюджет, могат да бъдат използвани за обезщетение на жертвите, в обществен интерес или за социални цели, или за други определени в националното право цели. С настоящата директива не се хармонизират механизмите след разпореждането с имуществото въз основа на окончателен акт за конфискация.**
- (29a) Когато е оправдано от естеството на имуществото, включително например неговата стойност или необходимостта от специфични условия за управление или експертен опит, обусловени от естеството му, тези [...] мерки следва да включват [...] оценка на това как да се [...] сведат до минимум разходите за управление и да се запази [...] стойността на имуществото, която да се извърши [...] при [...] подготовката или най-късно след изпълнението на акта за обезпечаване без ненужно забавяне [...]. Целта на оценката е да се осигурят на компетентните органи съответните съображения, които да бъдат взети предвид преди, по време на или след приемането или изпълнението на акта за обезпечаване. Държавите членки могат да приемат насоки относно начина, по който следва да се извършва тази оценка, като се вземат предвид обстоятелствата във връзка с имуществото, което трябва да бъде обезпечено, и се гарантира, че оценката няма да застраши своевременното изпълнение на акта за обезпечаване.

- (30) В [...] ситуации, при които може основателно да се приеме, че обезпеченото имущество е нетрайно, бързо се амортизира или разходите за поддръжката му са непропорционални на очакваната стойност към момента на конфискация, или е твърде трудно за администриране, или лесно замествимо, държавите членки следва да разрешат продажбата на това имущество преди **окончателен акт за конфискация**. **В съответствие с националното право решението за продажба на имущество със специфично естество може да подлежи на предварително одобрение от компетентен национален орган.** Преди да се вземе такова решение, **освен в спешни случаи, засегнатото лице [...] следва да има право да бъде уведомено [...].** Държавите членки следва да предвидят възможност за обжалване на акт за предварителна продажба. Държавите членки могат да предвидят възможността такова обжалване да има суспензивно действие например когато е необходимо, за да се защитят законните интереси на засегнатото лице, по-специално когато съществува риск от непоправима вреда. Държавите членки могат да направят това например като предвидят жалбата да има суспензивно действие по закон или като позволят на компетентния съд да спре изпълнението на акта до произнасянето му по жалбата. Държавите членки [...] може да разгледат възможността за начисляване на разходите по управлението на обезпеченото имущество на **собственика или действителния собственик**, например като алтернатива на акта за предварителна продажба, както и в случай на окончателна осъдителна присъда. [...]

- (31) Държавите членки следва да създадат **или определят един или повече компетентни органи, които ще функционират като** служби за управление на активи, в ролята на специализирани органи, натоварени с управлението на обезпечено и конфискувано имущество, за да се управлява ефективно обезпеченото имущество преди неговата конфискация и да се запазва стойността му, докато влезе в сила окончателното решение за конфискацията **и разпореждането с имуществото въз основа на такова решение.** Без да се засягат вътрешните административни структури на държавите членки, службите за управление на активи следва или да бъдат единственият орган, управляващ обезпечено [...] и конфискувано имущество, или да предоставят подкрепа на децентрализирани участници в съответствие с националните управленски структури и да подпомагат съответните органи по отношение на планирането [...]. **С настоящата директива не се определя правният или институционалният характер на службите за управление на активи и не се засягат институционалните системи в държавите членки, в които службите за управление на активи могат да изпълняват и функции на служби за отнемане на активи или някои функции на службите за управление на активи могат да бъдат възлагани на външни изпълнители.**
- (32) В настоящата директива се зачитат основните права и се спазват принципите, признати от Хартата на основните права на Европейския съюз (Хартата) и Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ), съгласно тълкуването им в съдебната практика на Европейския съд по правата на човека. Настоящата директива следва да се изпълнява в съответствие с тези права и принципи.

- (33) С актовете за обезпечаване и конфискация се оказва значително въздействие върху правата на заподозрените и обвиняемите лица, а в конкретни случаи и върху трети страни **или други лица**, които не са обект на наказателно преследване. В директивата следва да бъдат предвидени конкретни гаранции и средства за правна защита, за да се гарантира защитата на основните им права при изпълнението на настоящата директива в съответствие с правото на справедлив съдебен процес, правото на ефективни правни средства за защита и презумпцията за невинност, както е заложено в членове 47 и 48 от Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (34) Актовете за обезпечаване, конфискация[...] и предварителна продажба следва своевременно да бъдат сведени до знанието на засегнатото **лице [...]** без **ненужно** забавяне. **Въпреки това държавите членки следва да могат да предвидят право на компетентните органи да отложат съобщаването на засегнатото лице за актове за обезпечаване поради съображения, свързани с разследването.** Целта на съобщаването за тези актове е, наред с другото, да се даде възможност на засегнатото лице да ги оспори [...]. Следователно като общо правило при такива съобщения следва да се посочват причината или причините за съответния акт. **Когато засегнатото лице или местонахождението на засегнатото лице са неизвестни или когато съобщаването на всяко от засегнатите лица би довело до непропорционална тежест, съобщаването може да се извърши чрез публично съобщение.**

- (34a) Засегнатото лице [...] следва да има ефективна възможност да оспори актовете за обезпечаване, конфискация[...] и предварителна продажба. В случай на актове за конфискация, при които са налице всички елементи на престъплението, но е невъзможно да се постанови осъдителна присъда, ответникът следва да има възможност да бъде изслушан преди приемането на акта, **когато е възможно.** [...] **В случай на актове за конфискация съгласно разпоредбите относно разширената конфискация и конфискацията на богатство с неизяснен произход обстоятелствата, които могат да бъдат оспорени от засегнатото лице при оспорване на акта за конфискация пред съд, следва да включват и конкретни факти и налични доказателства, въз основа на които съответното имущество се счита за имущество, придобито чрез престъпно поведение.**
- (35) При изпълнението на настоящата директива и за да се гарантира пропорционалността на мерките за конфискация, държавите членки **може** [...] да предвидят **възможността** [...] **конфискацията** на имущество да **не** [...] се разпорежда или **изпълнява** до степен, при която би била непропорционална на въпросното престъпление или обвинение. **Тази възможност следва да позволи на компетентните органи да преценят например до каква степен конфискацията на средствата на престъплението е пропорционална.** Освен това държавите членки **може** [...] да предвидят възможността при изключителни обстоятелства да не се разпорежда **или изпълнява** конфискация, доколкото в съответствие с националното законодателство това би създадо ненужни затруднения на засегнатото лице, въз основа на обстоятелствата на съответния отделен случай, което следва да играе решаваща роля. Такива извънредни обстоятелства следва да се ограничават до случаите, при които засегнатото лице би било поставено в ситуация, в която за него би било много трудно да оцелее, и обстоятелствата на съответния отделен случай следва да играят решаваща роля.
- (35a) **Въпреки че държавите членки са задължени да гарантират, че лицата, чието имущество е засегнато от мерките, предвидени в настоящата директива, имат право на достъп до адвокат по време на цялото производство по обезпечаване и конфискация, настоящата директива не засяга правилата, приложими за правната помощ, предоставяна безплатно.**

- (36) Настоящата директива следва да се изпълнява, без да се засягат Директива 2010/64/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹³, Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹⁴, Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹⁵, Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹⁶, **Директива 2014/60/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹⁷**, Директива (ЕС) 2016/343/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹⁸, Директива 2016/800/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹⁹ и Директива (ЕС) 2016/1919 на Европейския парламент и на Съвета.²⁰

¹³ Директива 2010/64/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство (ОВ L 280, 26.10.2010 г., стр. 1).

¹⁴ Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно правото на информация в наказателното производство (ОВ L 142, 1.6.2012 г., стр. 1).

¹⁵ Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 57).

¹⁶ Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане (ОВ L 294, 6.11.2013 г., стр. 1).

¹⁷ **Директива 2014/60/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за връщане на паметници на културата, които са незаконно изнесени от територията на държава членка, и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (ОВ L 159, 28.5.2014 г., стр. 1).**

¹⁸ Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ L 65, 11.3.2016 г., стр. 1).

¹⁹ Директива (ЕС) 2016/800 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно процесуалните гаранции за децата, които са заподозрени или обвиняеми в рамките на наказателното производство (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 1).

²⁰ Директива (ЕС) 2016/1919 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. относно правната помощ за заподозрени и обвиняеми в рамките на наказателното производство и за искани за предаване лица в рамките на производството по европейска заповед за арест (ОВ L 297, 4.11.2016 г., стр. 1).

- (37) Особено важно е защитата на личните данни в съответствие с правото на Съюза да бъде осигурена във връзка с обработването на данни съгласно настоящата директива. За тази цел правилата на настоящата директива следва да бъдат приведени в съответствие с Директива (ЕС) 2016/680. По-специално следва да се уточни, че всички лични данни, които се обменят от службите за отнемане на активи, трябва да останат ограничени до категориите данни, изброени в раздел Б, точка 2 от приложение II към Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета. Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета се прилага за обработването на лични данни от националните компетентни органи, по-специално от службите за отнемане на активи, за целите на настоящата директива.
- (38) Особено важно е защитата на личните данни в съответствие с правото на Съюза да бъде осигурена във връзка с всички форми на обмен на информация съгласно настоящата директива. За тази цел, що се отнася до обработването на лични данни за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания, правилата за защита на личните данни, предвидени в Директива (ЕС) 2016/680, се прилагат по отношение на мерките, предприемани съгласно настоящата директива. Когато това е уместно, по-специално по отношение на обработването на лични данни от службите за управление на активи за целите на управлението на имущество, следва да се прилагат правилата за защита на личните данни, установени с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета.

- (39) За една ефективна система за отнемане се изискват съгласувани усилия от страна на широк кръг от органи, от правоприлагащите органи, включително митническите органи, данъчните органи и органите, отговарящи за възстановяване на данъци, до степента, до която те са компетентни по отношение на отнемането на активи, службите за отнемане на активи, съдебните органи и органите за управление на активи, включително службите за управление на активи. За да се гарантират координирани действия от страна на всички компетентни органи, е необходимо да се установи по-стратегически подход спрямо отнемането на активи и да се насърчи по-висока степен на сътрудничество между съответните органи, както и да се получава ясна представа за резултатите от отнемането на активи. За тази цел държавите членки следва да приемат и редовно да преразглеждат национална стратегия относно отнемането на активи, съгласно която да се организират действията във връзка с финансови разследвания, обезпечаване и конфискация, управление, както и окончателно разпореждане със съответните средства на престъплението, облаги или имущество. **Държавите членки може да решат какъв да бъде форматът на тази стратегия, като отчитат конституционните си традиции по отношение на разделението на властите и компетенциите, и може да изберат стратегията да бъде секторна или част от по-широк стратегически документ. Независимо дали държавите членки предвиждат приемането на една или повече стратегии, съдържанието им най-общо следва да обхваща цялата територия на държавата членка.** Освен това държавите членки следва да предоставят на компетентните органи необходимите ресурси, за да могат ефективно да изпълняват задачите си. Компетентните органи следва да се разглеждат като органите, на които е възложено изпълнението на задачите, посочени в настоящата директива и в съответствие с националните структури.

(40) За да се оценят ефективността и ефикасността на рамката за отнемане, управление и конфискация на активи, е необходимо да се събере и публикува съпоставим **минимален набор от подходящи статистически данни** относно обезпечаването, управлението и конфискацията на имущество. **Държавите членки следва да се стремят да събират данни за определена статистика на централно равнище с цел тези данни да бъдат изпратени на Комисията. Това означава, че държавите членки следва да положат разумни усилия за събиране на въпросните данни. Това обаче не означава, че държавите членки са длъжни в действителност да събират данните, когато е налице несъразмерна административна тежест или когато това води до високи разходи за съответната държава членка.**

(41) [...]

(42) [...] ²¹ [...]

²¹ [...]

(43) Държавите членки следва да гарантират, че службите за управление на активи и, по целесъобразност, службите за отнемане на активи, както и другите компетентни органи, изпълняващи функции съгласно настоящата директива, разполагат с необходимите инструменти, за да гарантират ефективното управление на обезпечено и конфискувано имущество. За тази цел държавите членки могат да създадат един или повече регистри на имущество, обезпечено и конфискувано съгласно настоящата директива.

[...]

- (44) Организираните престъпни групи развиват дейност с трансграничен характер и във все по-голяма степен придобиват имущество в държави членки, различни от тези, в които са установени, както и в трети държави. Като се има предвид транснационалното измерение на организираната престъпност, международното сътрудничество е от съществено значение за отнемането на печалбите и конфискуването на финансовите активи, които позволяват на престъпниците да извършват дейността си. По тези причини държавите членки следва да гарантират, че както службите за отнемане на активи, така и службите за управление на активи си сътрудничат **във възможно най-голяма степен [...]** със своите колеги в трети държави по отношение на проследяването, установяването и управлението на средства на престъплението и облаги или имущество, които може да станат или са станали обект на акт за обезпечаване или конфискация в рамките на производства по наказателни дела. **Държавите членки следва да използват съществуващите рамки за сътрудничество и се насърчават, но не са задължени, да съставят или адаптират съществуващи двустранни споразумения или да се присъединят към съществуващи многостранни конвенции или в крайна сметка да сключат нови двустранни споразумения при липса на друга договореност. Правилата за защита на данните, определени в Директива (ЕС) 2016/680, са приложими по отношение на мерките, предприети в това отношение. [...]**

- (45) Службите за отнемане на активи следва също така тясно да си сътрудничат с органите и агенциите на ЕС, включително Европол, Евроюст и Европейската прокуратура, в съответствие със съответните им мандати, по отношение на проследяването и установяването на имущество в рамките на трансграничните разследвания, подкрепяни от Европол и Евроюст или в рамките на разследванията, предприемани от Европейската прокуратура. **Държавите членки, участващи в засиленото сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура, следва да гарантират, че техните служби за отнемане на активи спазват задълженията съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета, включително задължението за докладване, предвидено в член 24 от него, и следват указанията и предприемат възложените им от Европейската прокуратура действия по разследването в съответствие с член 28 от него. [...]**

- (46) За да се осигури общо разбиране и минимални стандарти за проследяване, установяване, обезпечаване, **конфискация** и управление на активи, с настоящата директива следва да се определят минимални правила за съответните мерки, както и свързаните с тях гаранции. Приемането на минимални правила не възпрепятства държавите членки да предоставят по-широки правомощия на службите за отнемане на активи или на службите за управление на активи, нито да предвиждат **по-широкообхватни правила за обезпечаване и конфискация, включително например във връзка с техните правила относно доказателствата или във връзка с приложното поле на разширената конфискация или конфискацията на богатство с неизяснен произход, или да предвиждат допълнителни гаранции** съгласно националното право, **например изслушване на засегнатото лице преди предварителна продажба**, при условие че тези национални мерки и разпоредби не подкопава целта на настоящата директива.
- (47) Тъй като целта на настоящата директива, а именно да се улесни конфискацията на имущество при наказателни дела, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен с член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). Съгласно принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

- (48) Тъй като в настоящата директива се предвижда изчерпателен набор от правила, които биха се припокривали с вече съществуващи правни инструменти, тя следва да замени Съвместно действие 98/699/ПВР²² на Съвета, Рамково решение 2001/500/ПВР²³ на Съвета, Рамково решение 2005/212/ПВР, Решение 2007/845/ПВР и Директива 2014/42/ЕС по отношение на държавите членки, обвързани от настоящата директива.
- (49) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане.
- (50) [В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Ирландия е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящата директива.] [или] [В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.]

²² Съвместно действие 98/699/ПВР от 3 декември 1998 г., прието от Съвета на основание член К.3 от Договора за Европейски съюз, относно прането на пари, идентифициране, издирване, замразяване, изземване и конфискация на средствата и облагите от престъпление (ОВ L 333, 9.12.1998 г., стр. 1).

²³ Рамково решение на Съвета от 26 юни 2001 г. относно прането на пари, идентифицирането, проследяването, замразяването, изземването и конфискацията на средствата и приходите от престъпна дейност (ОВ L 182, 5.7.2001 г., стр. 1).

- (51) Европейският надзорен орган по защита на данните беше консултиран в съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 и прие своето становище на **19 юли 2022 г.**

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. С настоящата директива се установяват минимални правила относно проследяването и установяването, обезпечаването, конфискацията и управлението на имущество в рамките на производства по наказателни дела. **Тези правила не засягат процедурите, които държавите членки може да използват за обезпечаване и конфискация на въпросното имущество. Настоящата директива се прилага, без да се засягат мерките за обезпечаване и конфискация в рамките на производства по граждански или административни дела.**
2. [...]

Приложно поле

1. Настоящата директива се прилага за [...] престъпления, **попадащи** в обхвата на:
 - а) [...] Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета **от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност**²⁴;
 - б) [...] Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета **от 15 март 2017 г. относно борбата с тероризма и за замяна на Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета, и за изменение на Решение 2005/671/ПВР на Съвета**²⁵;
 - в) [...] Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета **от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета**²⁶;

²⁴ [...]ОВ L 300, 11.11.2008 г., стр. 42[...].

²⁵ [...]ОВ L 88, 27.5.2017 г., стр. 6[...].

²⁶ [...]ОВ L 101, 15.4.2011 г., стр. 1[...].

- г) [...] Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. **относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета**²⁷;
- д) [...] Рамково решение 2004/757/ПВР на Съвета от **25 октомври 2004 г. за установяване на минималните разпоредби относно съставните елементи на наказуемите деяния и прилаганите наказания в областта на трафика на наркотици**²⁸;
- е) [...] Конвенция, съставена на основание член К.3, параграф 2, буква в) от Договора за Европейския съюз, за борба с корупцията, в която участват длъжностни лица на Европейските общности или длъжностни лица на държавите — членки на Европейския съюз²⁹, и в Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета **от 22 юли 2003 г. относно борбата с корупцията в частния сектор**³⁰;

²⁷ [...]ОВ L 335, 17.12.2011 г., стр. 1[...].

²⁸ [...]ОВ L 335, 11.11.2004 г., стр. 8[...].

²⁹ ОВ С 195, 25.6.1997 г., стр. 1.

³⁰ [...]ОВ L 192, 31.7.2003 г., стр. 54[...].

- ж) [...] Директива (ЕС) 2018/1673 на Европейския парламент и на Съвета от **23 октомври 2018 г. за борба с изпирането на пари по наказателноправен ред**³¹;
- з) [...] Директива (ЕС) 2019/713 на Европейския парламент и на Съвета от **17 април 2019 г. за борба с измамите и подправянето на непарични платежни средства и за замяна на Рамково решение 2001/413/ПВР на Съвета**³²;
- и) [...] Директива 2014/62/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от **15 май 2014 г. относно защитата по наказателноправен ред на еврото и на другите парични знаци срещу подправяне**³³;
- й) [...] Директива 2013/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от **12 август 2013 г. относно атаките срещу информационните системи и за замяна на Рамково решение 2005/222/ПВР на Съвета**³⁴;

³¹ [...]ОВ L 284, 12.11.2018 г., стр. 22[...].

³² [...]ОВ L 123, 10.5.2019 г., стр. 18[...].

³³ [...]ОВ L 151, 21.5.2014 г., стр. 1[...].

³⁴ [...]ОВ L 218, 14.8.2013 г., стр. 8[...].

- к) [...] Протокол срещу незаконното производство и трафик с огнестрелни оръжия, техни части и компоненти, и боеприпаси към Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност³⁵;
- л) [...] Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред³⁶;

³⁵ ОВ L 89, 25.3.2014 г., стр. 7.

³⁶ [...] ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29[...].

- м) [...] Директива 2008/99/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно защитата на околната среда чрез наказателно право³⁷ и [...] Директива 2005/35/ЕО, изменена с Директива 2009/123/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за изменение на Директива 2005/35/ЕО относно замърсяване от кораби и налагане на санкции при нарушения³⁸;
- н) [...] Рамково решение 2002/946/ПВР на Съвета за укрепване на наказателноправната рамка за предотвратяване на подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой³⁹ и Директива 2002/90/ЕО за определяне на подпомагане на незаконното влизане, преминаването и пребиваването⁴⁰;
- о) Директива 2014/57/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно наказателноправните санкции за пазарна злоупотреба (Директива за пазарната злоупотреба)⁴¹;
- п) Директива [х] на Европейския парламент и на Съвета относно определянето на престъпленията и санкциите, свързани с нарушаване на ограничителните мерки на Съюза

³⁷ [...] ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 28[...]. Позоваването на директивите от 2008 г. и 2009 г. ще бъде заменено с позоваване на все още неприетата Директива относно защитата на околната среда чрез наказателното право, ако тази директива бъде приета преди финализирането на настоящия текст.

³⁸ [...] ОВ L 280, 27.10.2009 г., стр. 52[...].

³⁹ [...] ОВ L 328, 5.12.2002 г., стр. 1[...].

⁴⁰ [...] ОВ L 328, 5.12.2002 г., стр. 17[...].

⁴¹ ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 179.

2. Настоящата директива се прилага за [...] престъпления, [...] когато са извършени в рамките на престъпна организация **съгласно определението в Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвет и са наказуеми с лишаване от свобода за максимален срок от най-малко четири години.**[...]

[...]

3. [...]

4. Настоящата директива се прилага за всички други престъпления, посочени в други правни актове на Съюза, ако в тях се предвижда конкретно, че настоящата директива се прилага за престъпленията, определени в тях.
5. Разпоредбите относно проследяването и установяването на средства на престъплението и облаги или имущество в глава II се прилагат за всички престъпления, определени в националното право, които се наказват с лишаване от свобода или заповед за задържане с продължителност най-малко една година.

Член 3

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- (1) „облага“ означава всяка икономическа изгода, придобита пряко или косвено чрез престъпление, изразяваща се във всякакъв вид имущество и включваща всяко последващо реинвестиране или преобразуване на преки облаги и всякакви стойностни ползи;
- (2) „имущество“ означава имущество от всякакъв вид, независимо дали е материално или нематериално, движимо или недвижимо, и правните документи или инструменти, които доказват право на собственост или други права върху това имущество;
- (3) „средства на престъплението“ означава всяко имущество, което е използвано или се е предвиждало да бъде използвано, по какъвто и да е начин, изцяло или частично, за извършване на престъпление;
- (4) „проследяване и установяване“ означава всяко разследване от страна на компетентни органи за определяне на средства на престъплението, облаги или имущество, които може да са придобити чрез престъпна дейност;
- (5) „обезпечаване“ означава временна забрана за прехвърляне, унищожаване, преобразуване, разпореждане или преместване на имущество, или временно поемане на отговорно пазене или контрол над имущество;
- (6) „конфискация“ означава окончателно отнемане на имущество, постановено от **съдебен орган** [...] във връзка с престъпление **или престъпно поведение**;

- (7) [...]
- (8) „престъпна организация“ означава престъпна организация съгласно определението, дадено в член 1 от Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета;
- (9) „жертва“ означава жертва съгласно определението в член 2[...] от Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[...] ⁴² [...];
- (10) [...] ⁴³ [...]
- (11) [...]
- (12) [...]

⁴² Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета.

⁴³ [...]

ГЛАВА II

ПРОСЛЕДЯВАНЕ И УСТАНОВЯВАНЕ

Член 4

Разследвания с цел проследяване на активи

1. За да улеснят трансграничното сътрудничество, държавите членки предприемат мерки, с които да позволят бързото проследяване и установяване на средства на престъплението и облаги или имущество, които може да станат или вече са станали обект на акт за обезпечаване или конфискация в хода на [...] производства по **наказателни дела**.
2. Разследванията с цел проследяване на активи съгласно параграф 1 се извършват незабавно от компетентните органи щом[...] бъде образувано разследване във връзка с престъпление, което е вероятно да доведе до значителни икономически ползи, **освен ако се счита за нецелесъобразно с оглед на вида престъпление и обстоятелствата в конкретния случай**[...].

Член 5

Служби за отнемане на активи

1. Всяка държава членка създава поне една служба за отнемане на активи, за да улесни трансграничното сътрудничество във връзка с разследвания с цел проследяване на активи.
2. Службите за отнемане на активи изпълняват следните задачи:
 - а) проследяване и установяване на средства на престъплението, облаги или имущество, когато това е необходимо, за да се подпомогнат други компетентни национални органи, които отговарят за разследванията с цел проследяване на активи съгласно член 4;

- б) проследяване и установяване на средства на престъплението, облаги или имущество, които може да станат или са станали обект на акт за обезпечаване или конфискация, издаден от друга държава членка;
- в) сътрудничество и обмен на информация със службите за отнемане на активи на други държави членки при проследяването и установяването на средства на престъплението и облаги или имущество, които може да станат или вече са станали обект на акт за обезпечаване или конфискация.[...]
- г) [...]
3. [...]
4. [...]

Член 6

Достъп до информация

1. За целите на изпълнението на задачите, посочени в член 5, държавите членки гарантират, че службите за отнемане на активи имат незабавен и пряк достъп до следната информация, **при условие че информацията се съхранява в централизирани или взаимосвързани бази данни или регистри, поддържани от публични органи**, доколкото тя [...] е необходима за проследяването и установяването на облаги, средства на престъплението и имущество:

[...]

- [...] а) национални регистри на недвижимите имоти или електронни системи за извличане на данни и поземлени и кадастрални регистри;
- [...] б) национални регистри за гражданство и население на физическите лица;
- [...] в) национални регистри на моторни превозни средства, въздухоплавателни средства и плавателни съдове;
- [...] г) търговски **регистри** [...], включително търговски регистри и регистри на дружества.[...]

[...]

[...]

2. Когато информацията, посочена в параграф 1, не се съхранява в **централизирани или взаимосвързани** бази данни или регистри, държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че службите за отнемане на активи могат бързо да получат тази информация **от компетентните институции** по друг начин.

2а. Освен информацията, посочена в параграфи 1 и 2, и за целите на изпълнението на задачите по член 5 държавите членки предоставят на службите за отнемане на активи бърз достъп до следната информация в съответствие с националното право, доколкото това е необходимо за проследяването и установяването на облаги, средства на престъплението и имущество:

- а) **фискални данни, включително данни, съхранявани от данъчни и приходни органи;**
- б) **данни от националната система за социална сигурност;**

- в) относима информация, която се съхранява от органи, компетентни за предотвратяване, разкриване, разследване или наказателно преследване на престъпления.
26. Държавите членки може да решат да предоставят достъп съгласно параграф 2а въз основа на мотивирани искания. Искането за получаване на такава информация може по-специално да бъде отхвърлено, например ако предоставянето на информацията би имало отрицателно въздействие върху текущо разследване, ако би било непропорционално на законните интереси на физическо или юридическо лице по отношение на целите, за които е поискан достъп, или ако би включвало информация, предоставена от друга държава членка или трета държава.
3. Прекият и незабавен достъп до информацията, посочена в параграф 1, не засяга процесуалните гаранции, установени съгласно националното право.

Член 7

Условия за достъп до информация от страна на службите за отнемане на активи

1. [...]Достъп до информацията съгласно член 6 се предоставя **само [...]** за целите на изпълнението на задачите, посочени в член 5, и само когато това е необходимо за всеки отделен случай, от специално определени и упълномощени служители за достъп до информацията, посочена в член 6.
2. Държавите членки гарантират, че служителите на службите за отнемане на активи спазват правилата относно поверителността и професионалната тайна, предвидени в приложимото национално право. Държавите членки също така гарантират, че служителите на службите за отнемане на активи разполагат с необходимите специализирани умения и способности, за да изпълняват ефективно своите задачи.
3. Държавите членки гарантират, че са въведени подходящи технически и организационни мерки за гарантиране на **равнище на сигурност, съответстващо на риска от обработването на данните [...]**, за да могат службите за отнемане на активи да имат достъп до информацията, посочена в член 6, и да извършват търсене в нея.

Член 8

Мониторинг на достъпа и търсенията на службите за отнемане на активи

1. [...] Държавите членки предвиждат регистрационните файлове [...] за дейностите по достъп и търсене от страна на службите за отнемане на активи **съгласно** [...] настоящата директива да се поддържат в съответствие с член 25 от Директива 2016/680. [...]

[...]

Обмен на информация

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че техните служби за отнемане на активи предоставят, при поискване от служба за отнемане на активи на друга държава членка, всякаква информация, която е необходима за изпълнението на техните задачи съгласно член 5 и **достъпна за службите за отнемане на активи**. Категориите лични данни, които може да бъдат предоставяни, са изброените в раздел Б, точка 2 от приложение II към Регламент (ЕС) 2016/794, с **изключение на криминалистичната информация за установяване на самоличността, посочена в раздел Б, точка 2, буква в), подточка v).**

Личните данни, които следва да бъдат предоставени, се определят за всеки отделен случай с оглед на контекста на потребностите за изпълнението на задачите съгласно член 5 и в съответствие с Директива 2016/680.

2. Когато отправя искане съгласно параграф 1, службата за отнемане на активи посочва колкото е възможно по-точно следното:
 - а) предмета на искането;
 - б) причините за искането, включително относимостта на информацията, която се изисква за проследяването и установяването на имуществото;
 - в) характера на производството;
 - г) вида на престъплението, с което е свързано искането;
 - д) връзката между производството и държавата членка, до която е отправено искането;
 - е) подробности относно набеязаното или търсено имущество, като банкови сметки, недвижими имоти, превозни средства, плавателни съдове, въздухоплавателни средства, дружества и други артикули с висока стойност;

- ж) и/или, **ако е необходимо за целите на установяването, и ако са налице, данни за физическите или юридическите лица, за които се предполага, че са замесени, като имена, национални идентификационни номера или номера за социално осигуряване, адреси, дати и места на раждане, дата на регистрацията, акционери, седалище;**
- з) когато е приложимо, причини за спешния характер на искането.
3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да създадат възможност на своите служби за отнемане на активи да обменят информация със службите за отнемане на активи на други държави членки, без да отправят искане за това, винаги когато им е известна информацията относно средства на престъплението, облаги или имущество, която считат за необходима за изпълнението на задачите на службите за отнемане на активи съгласно член 5. Когато предоставят такава информация, службите за отнемане на активи посочват причините, поради които обменената информация се счита за необходима.
4. [...] **Освен ако службата за отнемане на активи, предоставяща информацията, съгласно параграф 1 или 2, не е посочила друго, службата за отнемане на активи, която получава информацията, има право да представи тази информация [...]** като доказателство пред национален съд **или компетентен орган** на държава членка в съответствие с предвидените в националното право процедури.
5. Държавите членки гарантират, че службите за отнемане на активи имат пряк достъп до SIENA и използват **полетата, специално предназначени за службите за отнемане на активи** в системата SIENA **за вписване на информацията, изисквана съгласно параграф 2, или когато е целесъобразно, други сигурни канали** за обмен на информацията съгласно настоящия член.
6. Службите за отнемане на активи могат да откажат да предоставят информацията на службата за отнемане на активи, която отправя искането, ако са налице фактически основания да се предположи, че предоставянето на информацията би:
- а) навредило на основните интереси във връзка с националната сигурност на държавата членка, до която е отправено искането;

- б) застрашило текущо разследване или операция на криминалното разузнаване, или би представлявало непосредствена заплаха за живота или физическата цялост на лице; [...]
 - в) **очевидно е непропорционално или несъответстващо на целите, за които е било отправено.**
7. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че при отказ за предоставяне на информация се посочват причините за това. Отказите засягат само частта от исканата информация, за която се отнасят основанията, посочени в параграф 6, и, когато това е приложимо, не засягат задължението за предоставяне на останалите части от информацията в съответствие с настоящата директива.

Член 10

Срокове за предоставяне на информация

1. Държавите членки гарантират, че службите за отнемане на активи отговарят на искания за информация съгласно член 9, параграф 1 възможно най-скоро и във всеки случай в рамките на следните срокове:
- а) **14 [...]** календарни дни – за всички искания, които не са спешни;
 - б) осем часа – за спешни искания, свързани с информация, посочена в член 6 [...], която се съхранява в бази данни и регистри, **до които имат пряк достъп.**[...]
 - в) **три календарни дни за спешни искания, свързани с информация, до която нямат пряк достъп.**

2. Когато информацията, поискана съгласно параграф 1 налага непропорционална тежест, службата за отнемане на активи, която получава искането, може да отложи предоставянето на информацията. В такъв случай службата за отнемане на активи, до която е отправено искането, незабавно информира отправилата искането служба за отнемане на активи за това отлагане и предоставя исканата информация възможно най-скоро и във всеки случай в рамките на три дни от първоначалния краен срок, определен съгласно параграф 1.
- 2а. **За да се спази срокът по параграф 1, буква б), държавите членки могат да делегират правомощията за отговор на други структури, като например единното звено за контакт съгласно Директива 202xx/xx [Директива относно обмена на информация между правоприлагащите органи].**
3. **Сроковете, посочени в параграф 1, започват да текат веднага след получаване на искането за информация.**

ГЛАВА III

ОБЕЗПЕЧАВАНЕ И КОНФИСКАЦИЯ

Член 11

Обезпечаване

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност за обезпечаване на имущество, необходимо за гарантиране на евентуална конфискация на [...] имуществото съгласно **членове 12 – 16 от компетентните органи. [...] Мерките за обезпечаване се състоят от актове за обезпечаване и незабавни действия.**

2. [...] **Незабавно действие** се предприема при необходимост, за да се запази имуществото до издаването на акта за обезпечаване. Държавите членки може да **ограничат временната валидност на незабавното действие**.
3. Държавите членки **може** [...] да дадат възможност на службите за отнемане на активи да **предприемат незабавни действия при необходимост, за да запазят имуществото, което са проследили и установили при изпълнението на задачите си съгласно член 5 [...]**.
4. [...]
5. Държавите членки гарантират, че **мерките за обезпечаване [...]** се **предприемат [...]** от компетентен орган и че **основанията за тях са изложени в съответното решение или са записани в досието по делото, ако мярката за обезпечаване не е разпоредена в писмена форма [...]**.
6. Актът за обезпечаване [...] остава в сила само докато е необходимо за запазване на имуществото с оглед на евентуална последваща конфискация. Обезпечено имущество, което впоследствие не се конфискува, се **размразява [...]** без **ненужно** забавяне. Условието или процесуалните правила, съгласно които се **размразява** това имущество [...], се определят от националното право.
7. [...]

Член 12

Конфискация

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност за пълна или частична конфискация на средства на престъплението и облаги, произтичащи от престъпна дейност, **при наличие на [...]** окончателна осъдителна присъда, която може да бъде постановена и неprisъствено.
2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност за конфискация на имущество, чиято стойност съответства на средствата на престъплението или облагите, произтичащи от престъпна дейност, **при наличие на [...]** окончателна осъдителна присъда, която може да бъде постановена и неprisъствено.

Тази конфискация може да бъде съпътстваща или алтернативна мярка на конфискацията съгласно параграф 1.

Член 13

Конфискация по отношение на трети страни

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност за конфискация на облаги или друго имущество, чиято стойност съответства на облаги, които пряко или косвено са били прехвърлени от заподозряно или обвиняемо лице на трети страни, или които трети страни са придобили от заподозряно или обвиняемо лице.

Конфискацията на такива облаги или друго имущество се допуска **най-малко в случаите**, когато се установи, че тези трети страни са знаели или е трябвало да знаят, че целта на прехвърлянето или придобиването е била да се избегне конфискация, въз основа на конкретни факти и обстоятелства, включително че това прехвърляне или придобиване е извършено безвъзмездно или в замяна на сума, значително по-ниска от пазарната стойност.

2. Параграф 1 [...] не **засяга** правата на добросъвестни трети лица.

Член 14

Разширена конфискация

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност за пълна или частична конфискация на имущество, принадлежащо на осъдено за престъпление лице, когато **извършеното престъпление** [...] може да доведе, пряко или косвено, до икономическа изгода и когато съдът е убеден, че имуществото е придобито чрез престъпно поведение.
2. Когато се определя дали въпросното имущество е придобито чрез престъпно поведение, се вземат предвид всички обстоятелства по делото, включително конкретните факти и налични доказателства, като например, че стойността на имуществото е непропорционална на законните доходи на осъденото лице.
3. **За целите на този член понятието „престъпление“ включва като минимум престъпленията, посочени в член 2, параграфи 1 – 4, когато те се наказват с лишаване от свобода за най-малко четири години.**

Член 15

Неоснована на присъда конфискация

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност, при посочените в параграф 2 условия, за конфискация на средства на престъплението и облаги, или имущество съгласно член 12, които са били прехвърлени на трети страни, както е посочено в член 13, в случаите, при които е образувано наказателно производство, но то не може да бъде продължено **най-малко** поради следните обстоятелства:
 - а) болест на заподозряното или обвиняемото лице;
 - б) укриване на заподозряното или обвиняемото лице;
 - в) смърт на заподозряното или обвиняемото лице;

- г) [...]
- д) [...]
- е) **сроковете** [...], предвидени в националното право за **съответните престъпления**, са изтекли след образуването на наказателното производство[...].
2. Конфискацията без предварителна присъда **съгласно настоящия член** се ограничава до **случаите, в които наказателното производство би могло да доведе до осъдителна присъда, ако не са били налице обстоятелствата по параграф 1, и до престъпления, които могат да доведат, пряко или косвено, до [...]** икономическа полза [...].
3. [...]
4. [...]

Конфискация на богатство с неизяснен произход, свързано с престъпно поведение [...]

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност за конфискация на имущество, **установено в контекста на разследване, свързано с престъпление, когато [...] националният съд е убеден, че имуществото е придобито чрез престъпно поведение, поне в случаите, когато това поведение може да доведе, пряко или косвено, до значителна икономическа полза и е извършено в рамките на престъпна организация.**

[...]

- 1a. **Параграф 1 се тълкува така, че да не се засягат правата на добросъвестни трети лица.**
2. Когато се определя дали [...] имуществото, **посочено в параграф 1, следва да бъде конфискувано[...],** се вземат предвид всички обстоятелства по делото, включително **наличните доказателства и конкретните факти [...], които, когато е уместно, може да включват, но не се ограничават до това [...]:**
 - дали стойността на имуществото е съществено непропорционална на законните доходи на [...] засегнатото лице,
 - дали има правдоподобен законен източник на имуществото,

- дали лицето е свързано с лица, които имат връзка с престъпна организация.
- 3. За целите на настоящия член понятието „престъпление“ включва престъпленията, посочени в член 2, **параграфи 1 – 4**, когато те са наказуеми с лишаване от свобода за най-малко четири години.
- 4. **Държавите членки може да предвидят, алтернативно или кумулативно, че конфискацията на богатство с неизяснен произход в съответствие с настоящия член се извършва само когато:**
 - **конфискацията съгласно членове 12 – 15 не е възможна,**
 - **имуществото, което ще бъде конфискувано, е обезпечено в контекста на разследване, свързано с престъпление, извършено в рамките на престъпна организация;**

[...]

Член 17

Ефективна конфискация и изпълнение

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност за проследяване и установяване на имущество, което трябва да бъде обезпечено и конфискувано дори след окончателна осъдителна присъда за престъпление или след производство по прилагане на членове 15 и 16.
- 1а. **Държавите членки се насърчават да предприемат подходящи мерки за предотвратяване на придобиването на имуществото в хода на разпореждането с него въз основа на обвързващ акт за конфискация от лица, осъдени в рамките на наказателното производство, в което имуществото е било обезпечено.**
2. Държавите членки разглеждат възможността за предприемане на мерки, съгласно които конфискуваното имущество може да се използва в обществен интерес или за социални цели.

Член 18

Обезщетяване на жертвите

Когато в резултат на престъпление жертвите **или юридическите лица, съгласно** **определението в националното право, които са претърпели вреда в резултат на някое** **от престъпленията, попадащи в обхвата на настоящата директива,** имат искове срещу лицето, което е обект на мярка за конфискация, предвидена в настоящата директива, държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че мярката за конфискация няма да засегне правата [...] **им** да получат обезщетение по техните искове.

ГЛАВА IV

УПРАВЛЕНИЕ

Член 19

Управление и [...] планиране на активи

1. Държавите членки гарантират ефективното управление на обезпеченото и конфискуваното имущество до разпореждането с него **въз основа на окончателен акт за конфискация.**
2. Държавите членки гарантират, че [...], **когато е оправдано от естеството на имуществото,** компетентните органи, отговарящи за управлението на обезпеченото [...] имущество, **оценяват конкретните обстоятелства във връзка с имуществото, което може да стане предмет на акт за конфискация, за да сведат до минимум прогнозните разходи за управление и за да запазят [...] стойността на това имущество до разпореждането с него. Тази оценка се извършва при подготовката или най-късно след изпълнението на акта за обезпечаване без ненужно забавяне.**

Предварителни продажби

1. Държавите членки гарантират, че имуществото, обезпечено **чрез акт за обезпечаване**, [...] може да бъде прехвърлено или продадено преди [...] **окончателен акт за конфискация поне в случаите, когато [...] може да се предположи, че е налице** едно или повече от следните обстоятелства:
 - а) имуществото, което подлежи на обезпечаване, е нетрайно или бързо се амортизира;
 - б) разходите за съхраняване или поддръжка на имуществото са непропорционални на неговата стойност;
 - в) имуществото е твърде трудно за администриране или за управлението му се изискват специални условия, а експертният опит е трудно достъпен.
2. Държавите членки [...] гарантират, че интересите на **засегнатото лице** [...] се вземат предвид при издаването на акт за предварителна продажба, включително дали продаваното имущество е лесно заместимо. [...] **Освен в спешни случаи**, държаните членки правят необходимото **засегнатото лице** [...] да бъде уведомено [...]. На **засегнатото лице** [...] се дава възможност да поиска продажбата на имуществото.
3. Приходите от предварителните продажби следва да бъдат обезпечени до постановяване на съдебно решение относно конфискацията. [...]
4. [...]

Служби за управление на активи

1. Всяка държава членка създава или определя поне един **компетентен орган, който функционира като** служба за управление на активи за целите на управлението на обезпечено и конфискувано имущество **до разпореждането с него въз основа на окончателен акт за конфискация.**
2. Службите за управление на активи имат следните задачи:
 - а) да гарантират ефективното управление на обезпечено и конфискувано имущество, чрез пряко управление на обезпечено и конфискувано имущество или чрез предоставяне на подкрепа и експертен опит на други компетентни органи, отговарящи за управлението на обезпечено и конфискувано имущество **и планирането съгласно член 19;**
 - б) [...]
 - в) да си сътрудничат с други компетентни органи, отговарящи за проследяването и установяването, обезпечаването и конфискацията на имущество съгласно настоящата директива;
 - г) да си сътрудничат с други компетентни органи, отговарящи за управлението на обезпечено и конфискувано имущество при трансгранични случаи.

ГЛАВА V

ГАРАНЦИИ

Член 22

Задължение за информиране на засегнатите лица

Държавите членки гарантират, че на засегнатото лице се представя **без ненужно забавяне** информация за актовете за обезпечаване съгласно член 11, актовете за конфискация съгласно членове 12 – 16 и актовете за продажба на имуществото съгласно член 20, като се посочват причините за мярката. **Държавите членки може да предвидят, че компетентните органи имат право да отлагат съобщаването на засегнатото лице за актовете за обезпечаване, доколкото това е наложително, за да се предотврати възпрепятстване на наказателно разследване.**

Член 23

Средства за правна защита

1. Държавите членки гарантират, че лицата, засегнати от **актовете за обезпечаване съгласно член 11 и актовете за конфискация съгласно членове 12 – 16 [...]**, имат право [...] на ефективни средства за правна защита [...] и на справедлив съдебен процес, за да защитават правата си.

- 1а. Държавите членки гарантират, че правото на защита, включително правото на достъп до досието, правото на изслушване по правни и фактически въпроси и, когато е приложимо, правото на устен и писмен превод, са гарантирани на засегнатите лица, които са заподозрени или обвиняеми, или са засегнати от конфискация съгласно член 16. Държавите членки може да предвидят, че и други засегнати лица имат същите права. Във всеки случай държавите членки предвиждат, че другите засегнати лица също имат право на достъп до досието, право на изслушване по правни и фактически въпроси, както и всякакви други процесуални права, които са необходими за ефективното упражняване на правото им на ефективни средства за правна защита. Достъпът може да бъде ограничен до документите, свързани с мярката за обезпечаване или конфискация, доколкото засегнатите лица биха могли да имат достъп до документите, необходими за упражняване на правото им на ефективни средства за правна защита.
2. Държавите членки предвиждат ефективна възможност за лицето, чието имущество е засегнато, да оспори акта за обезпечаване по член 11 пред съд, в съответствие с процедурите, предвидени в националното право. Когато актът за обезпечаване е издаден от компетентен орган, различен от съдебен орган, националното право **може** [...] да предвижда, че такъв акт първо трябва да бъде представен за потвърждаване или преразглеждане пред съдебен орган, преди да може да бъде оспорван пред съд.
3. Когато заподозряното или обвиняемото лице се е укрило, държавите членки предприемат всички разумни стъпки, за да осигурят ефективна възможност за упражняване на правото на оспорване на акта за конфискация, и изискват съответното лице да бъде призовано в производството по конфискация или да се положат разумни усилия да се информира лицето за такова производство.

4. Държавите членки предвиждат ефективна възможност за лицето, чието имущество е засегнато, да оспори пред съд акта за конфискация **съгласно членове 12 – 16, [...]** **включително** съответните обстоятелства по делото и **наличните доказателства, въз основа на които са направени констатациите**, в съответствие с процедурите, предвидени в националното право.
- [...]
5. Когато изпълняват настоящата директива, държавите членки **може [...]** да предвидят **възможността [...]** конфискацията да не **бъде разпоредена или изпълнена, доколкото** тя би била непропорционална на извършеното престъпление или на обвинението срещу лицето, засегнато от конфискацията. Когато изпълняват настоящата директива, държавите членки **може [...]** да предвидят **възможността** при изключителни обстоятелства конфискация [...] да не **бъде разпоредена или изпълнена**, доколкото в съответствие с националното право това би представлявало неоправдано затруднение за засегнатото лице.
6. Държавите членки предвиждат ефективна възможност за **засегнатото лице**[...] да оспори разпореждане съгласно член 20 за продажба на въпросното имущество. Държавите членки **може [...]** да предвидят възможността такова обжалване да има суспензивно действие.

7. Трети лица имат право да претендират за право на собственост или други вещни права, включително в случаите, посочени в член 13.
8. Лицата, [...] засегнати от мерките, предвидени в настоящата директива, имат право на достъп до адвокат за цялата продължителност на производството по обезпечаване и конфискация. Съответните лица се уведомяват за това право.

ГЛАВА VI

СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА ЗА ОТНЕМАНЕ НА АКТИВИ

Член 24

Национална стратегия за отнемане на активи

1. Държавите членки **приемат** до *[една година след изтичане на срока за транспониране на настоящата директива[...]]* национална стратегия относно отнемането на активи и я актуализират на редовни интервали от не повече от пет години.
2. Стратегията включва [...] елементи [...] **по отношение на целите, които трябва да бъдат постигнати, ролята на компетентните органи, механизмите за сътрудничество между тях, ресурсите и обучението, както и механизмите, позволяващи редовен мониторинг и оценка на резултатите.**

[...]

[...]

3. Държавите членки съобщават на Комисията своите стратегии и всички техни актуализации в рамките на три месеца от приемането им.

Член 25

Ресурси

Държавите членки гарантират, че службите за отнемане на активи и службите за управление на активи, изпълняващи задачи съгласно настоящата директива, разполагат с подходящо квалифицирани служители и подходящи финансови, технически и технологични ресурси, необходими за ефективното изпълнение на техните функции, свързани с изпълнението на настоящата директива.

Член 26

[...] Ефективно управление на обезпечено и конфискувано имущество

1. Държавите членки гарантират, че службите за управление на активи и, по целесъобразност, службите за отнемане на активи, както и другите компетентни органи, изпълняващи функции съгласно настоящата директива, разполагат с необходимите инструменти, за да гарантират ефективното управление на обезпеченото и конфискуваното имущество. За тази цел държавите членки могат да създадат един или повече регистри на имуществото, обезпечено и конфискувано съгласно настоящата директива. [...]

2. [...]
3. [...] **Държавите членки следва да обмислят включването на следната информация в регистрите, [...] посочени в параграф 1:**
- а) имуществото, предмет на акт за обезпечаване или конфискация, **което трябва да се управлява съгласно член 19, параграф 1 до разпореждането с него въз основа на окончателен акт за конфискация**, включително данни, които позволяват установяване на имуществото;
 - б) прогнозната или действителната стойност на имуществото към момента на обезпечаването **и** конфискацията и разпореждането с него;
 - в) собственика на имуществото, включително действителния собственик **съгласно определението в член 3, точка 6 от Директива (ЕС) 2015/849**, когато такава информация е налична;
 - г) референтният номер на националното досие на производството, свързано с имуществото;
 - д) името на органа, който въвежда информацията в регистъра;
 - е) уникалният идентификатор на потребител на длъжностното лице, което е въвело информацията в регистъра.
4. [...]

5. [...]

Член 27

Статистика

1. Държавите членки **редовно събират [...]** от съответните органи и поддържат пълни статистически данни. **Събраните статистически данни за предходната календарна година се изпращат ежегодно на Комисията до 31 декември и включват:**
 - а) **броя на изпълнените решения за обезпечаване във връзка с престъпления, които попадат в обхвата на настоящата директива;**
 - б) **броя на изпълнените решения за конфискация;**
 - в) **предполагаемата стойност на имуществото, обезпечено с оглед на евентуална последваща конфискация, към момента на обезпечаването,**
 - г) **предполагаемата стойност на възстановеното имущество към момента на конфискацията.**
2. **Наред с това всяка година [...] държавите членки изпращат на Комисията следните статистически данни, ако те са налични на централно равнище в съответната държава членка:**
 - а) **броя на исканията за изпълнение в друга държава членка на решения за обезпечаване;**
 - б) **броя на исканията за изпълнение в друга държава членка на решения за конфискация;**
 - в) **стойността или предполагаемата стойност на възстановеното имущество след изпълнение в друга държава членка.**
 - г) **съпоставка на стойността на конфискуваното имущество спрямо стойността му към момента на обезпечаване;**
 - д) **разбивката на стойностите в параграф 1, букви б) и г) по видове конфискация;**

е) броя на предварителните продажби.

3. [...] Държавите членки се стремят да събират на централно равнище данните, посочени в параграф 2.

ГЛАВА VII

СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 28

Сътрудничество с органи и агенции на ЕС

1. Службите за отнемане на активи на държавите членки, **в рамките на съответните си правомощия и в съответствие с приложимата правна рамка**, работят в тясно сътрудничество с Европейската прокуратура за улесняване на установяването на средства на престъплението и облаги или имущество, които може да станат или са станали обект на акт за обезпечаване или конфискация, **попадащи в обхвата на компетентността на**[...] Европейската прокуратура [...].
2. Службите за отнемане на активи си сътрудничат с Европол и Евроюст, в съответствие с областите на тяхната компетентност, за улесняване на установяването на средства на престъплението и облаги или имущество, които може да станат или са станали обект на акт за обезпечаване или конфискация, издаден от компетентен орган в хода на [...] производства по **наказателни дела**[...].

Член 29

Сътрудничество с трети държави

1. Държавите членки гарантират, че службите за управление на активи си сътрудничат, **в рамките на съществуващите споразумения за сътрудничество**, с колегите си в трети държави във възможно най-голяма степен и при спазване на приложимата **правна рамка** за защита на данните [...], за целите на изпълнението на задачите съгласно член 5[...].
2. Държавите членки гарантират, че службите за управление на активи си сътрудничат, **в рамките на съществуващите споразумения за сътрудничество**, с колегите си в трети държави във възможно най-голяма степен **и при спазване на приложимата правна рамка за защита на данните**, за целите на изпълнението на задачите съгласно член 21.

ГЛАВА VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 30

[...]

[...]

Член 31

Определени компетентни органи и звена за контакт

1. Държавите членки информират Комисията относно органа или органите, определени да изпълняват задачите, предвидени в членове 5 и 21.
2. Когато дадена държава членка има повече от два органа, натоварени със задачите по членове 5 и 21, тя определя най-много две звена за контакт **с оглед на всяка от тези задачи** с цел улесняване на сътрудничеството при трансгранични случаи. **Не е необходимо самите звена за контакт да бъдат натоварени със задачите съгласно член 5 или член 21.**
3. Най-късно до [24 [...] месеца след влизането в сила на настоящата директива] [...] държавите членки уведомяват Комисията за компетентния орган или компетентните органи, както и, **ако е целесъобразно**, за звената за контакт, предвидени съответно в параграфи 1 и 2.
4. Най-късно до [24 [...] месеца след влизането в сила на настоящата директива] [...] Комисията създава онлайн регистър, в който се посочват всички компетентни органи и определеното звено за контакт за всеки компетентен орган. Комисията публикува и редовно актуализира на своя уебсайт списъка на органите, посочени в параграф 1.

Член 32

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, не по-късно от [датата на влизане в сила + 36 месеца [...]]. [...] **Те незабавно предават на Комисията текста на тези разпоредби.**

2. Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

Член 33

Докладване

1. До *[две години след изтичане на срока за транспониране на настоящата директива[...]]* Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка на изпълнението на настоящата директива.
2. До *[пет години след изтичане на срока за транспониране на настоящата директива[...]]* Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета, в който се оценява настоящата директива. Комисията взема предвид информацията, предоставена от държавите членки, както и всяка друга относима информация, свързана с транспонирането и изпълнението на настоящата директива. Въз основа на тази оценка Комисията взема решение за подходящи последващи действия, включително, ако това е необходимо, законодателно предложение.

Член 34

Връзка с други инструменти

Настоящата директива не засяга Директива (ЕС) 2019/1153 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁴.

⁴⁴ Директива (ЕС) 2019/1153 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за установяване на правила, с които се улеснява използването на финансова и друга информация за предотвратяването, разкриването, разследването или наказателното преследване на определени престъпления, и за отмяна на Решение 2000/642/ПВР на Съвета (ОВ L 186, 11.7.2019 г., стр. 122).

Член 35

Замяна на Съвместно действие 98/699/ПВР, рамкови решения 2001/500/ПВР и 2005/212/ПВР, Решение 2007/845/ПВР и Директива 2014/42/ЕС

1. Съвместно действие 98/699/ПВР, рамкови решения 2001/500/ПВР и 2005/212/ПВР, Решение 2007/845/ПВР и Директива 2014/42/ЕС се заменят по отношение на държавите членки, обвързани от настоящата директива, без да се засягат задълженията на тези държави членки по отношение на датата на транспониране на тези инструменти в националното законодателство.
2. По отношение на държавите членки, обвързани от настоящата директива, позоваванията на инструментите, посочени в параграф 1, се тълкуват като позовавания на настоящата директива.

Член 36

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 37

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател